ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl jako soud odvolací v senátě složeném z předsedy Mgr. Jiřího Straky a soudců JUDr. Petra Fořta, PhD. a Mgr. Kamily Drábkové ve věci

žalobce: [redacted], narozený [redacted]
bytem [redacted]
zastoupený advokátkou Mgr. Lucií Petránkovou
sídlem Fügnerovo nám. 3, 120 00 Praha 2

proti
žalované: **PERFECT DENTAL s.r.o.**, IČO 28074408
sídlem Za Tavírnou 260, 381 01 Český Krumlov – Horní Brána
zastoupená advokátem Mgr. Petrem Nesporým
sídlem Puklicova 1069/52, 370 04 České Budějovice

vedlejší účastník: Kooperativa pojišťovna, a. s. Vienna Insurance Group, IČO 47116617
sídlem Pobřežní 665/21, 186 00 Praha 8
zastoupený advokátkou Mgr. Ivanou Stlukovou
sídlem Vodičkova 730/9, 110 00 Praha 1

o náhradu majetkové a nemajetkové újmy, o odvolání žalobce a žalované proti rozsudku Okresního soudu v Českém Krumlově ze dne 2. 4. 2022, č. j. 9 C 391/2019-562 ve znění opravného usnesení téhož soudu ze dne 24. 6. 2025, č. j. 9 C 391/2019-600

takto:

I. Rozsudek soudu prvého stupně ve znění opravného usnesení **se** v odstavci I. výroku **potvrzuje** co do částky 5 518 Kč s úrokem z prodlení 9,75 % ročně od 13. 4. 2019 zaplacení

Shodu s prvopisem potvrzuje Lenka Houdková.

a co do částky 4 097,03 EUR s úrokem z prodlení ve výši 9,75 % ročně z částky 2 483,61 EUR od 13. 4. 2019 do zaplacení a z části 1 613,42 EUR od 9. 12. 2019 do zaplacení.

II. Rozsudek soudu prvého stupně ve znění opravného usnesení **se** v odstavci I. výroku **mění** tak, že co do částky 90,97 EUR s úrokem z prodlení ve výši 9,75 % ročně od 13. 4. 2019 do zaplacení a co do úroku z prodlení z částky 1 613,42 EUR ve výši 9,75 % ročně od 13. 4. 2019 do 8. 12. 2019 **se** žaloba **zamítá**.

III. Rozsudek soudu prvého stupně ve znění opravného usnesení **se** v odstavci I. výroku co do částky 4 138 Kč s úrokem z prodlení ve výši 9,75 % ročně od 13. 4. 2019 do zaplacení **zrušuje** a věc **se** v tomto rozsahu **vrací** okresnímu soudu k dalšímu řízení.

IV. Odvolací řízení o odvolání žalobce proti odstavci I. výroku o rozsudku soudu prvého stupně ve znění opravného usnesení **se zastavuje**.

V. Rozsudek soudu prvého stupně **se** v odstavci II. výroku v zamítnutí žaloby co do částky 46 724,01 EUR s úrokem z prodlení ve výši 9,75 % ročně od 13. 4. 2019 do zaplacení **potvrzuje**.

VI. Rozsudek soudu prvého stupně **se** v odstavci II. výroku **mění** tak, že žalovaná je povinna zaplatit žalobci částku 86,71 EUR s úrokem z prodlení ve výši 9,75 % ročně od 13. 4. 2019 do zaplacení do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

VII. Rozsudek soudu prvého stupně **se** v odstavci II. výroku co do částky 1 490 344 Kč a částky 500 EUR, obojí s úroky z prodlení ve výši 9,75 % ročně od 13. 4. 2019 do zaplacení **zrušuje** a v tomto rozsahu **se** věc **vrací** soudu prvého stupně k dalšímu řízení.

VIII. Rozsudek soudu prvého stupně **se** v odstavcích III. až VII. výroku **zrušuje** a věc **se** mu **vrací** v tomto rozsahu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud prvého stupně uložil žalované zaplatit žalobci částky 9 656 Kč a 4 188 EUR s úroky z prodlení ve výši 9,75 % ročně z těchto částek (výrok I.). Shora uvedeným opravným usnesením doplnil běh těchto úroků od 13. 4. 2019 do zaplacení. Druhým výrokem žalobu ve zbytku, co do částky 1 490 344 Kč a co do částky 47 310,72 EUR obojí s týmž úrokem z prodlení zamítl. Zbývajícími pěti výroky rozhodl o náhradě nákladů řízení účastníků, vedlejšího účastníka a státu a povinnosti žalované zaplatit soudu prvého stupně soudní poplatek.

2. Soud prvého stupně zjistil, že žalobce podstoupil od srpna do prosince roku 2016 v zařízení žalované celkem pět zákroků. Žalovanému byly zhotoveny korunky na zubech 47, 46, 36, 37, můstek 17–15 nahrazující zub 16 a korunky 26, 27. Ošetřené zuby vykazovaly před ošetřením značné poškození. Původní korunky byly z Ukrajiny, byly vyhotoveny asi před 25 lety. Při ošetření zubu 36 došlo k pochybení žalované, zákrokem byl tento zub poškozen. Zub byl kvůli tvrdému materiálu, který tvořil výplň zubu, navrtán šikmo. Došlo k jeho prasknutí, čehož následkem byl zánět a následná ztráta zubu. Po zhruba pěti měsících od posledního zákroku se u žalobce začaly objevovat komplikace, a to otoky u zubu 36 a nepříjemný zápach z úst. Dne 24. 7. 2017 proběhla preventivní prohlídka u žalované, na které si žalobce stěžoval na bolestivost zubu vlevo dole a také na nepříjemný zápach z úst. Byl zde odstraněn zbytek cementu z mezizubního prostoru u zubů 27–26, žalobce byl řádně poučen o hygieně. Pacient měl nadále stupňující se bolest a zápach z úst. Počátkem července 2018 žalovanou kontaktoval s žádostí o návštěvu. Žalovaná navrhla termín 19. 7. 2018. Žalobce jej však dne 18. 7. 2018 zrušil. Podrobil se prohlídkám v Německu, 24. a 26. 7. 2018 bylo zjištěno, že na zubu 36 je zánětlivé onemocnění a tento zub byl v srpnu 2018 vytržen, následně probíhalo léčení zánětu. Po tomto operačním zákroku trpěl žalobce bolestmi a musel přijímat antibiotika a prášky na bolest. Dne 28. 2. 2019 byl žalobci nasazen implantát zubu 36, i po

Shodu s prvopisem potvrzuje Lenka Houdková.

tomto zákroku probíhala tatáž léčba několik měsíců. Po zákrocích bylo nezbytné ještě implantát zubu 36 upravit s lokálním umrtvením. Na žádost žalobce byl Dr. Köppenem vyhotoven lékařský posudek ze dne 6. 8. 2018, v němž byly lékařské zákroky žalované zhodnoceny tak, že neodpovídají uznávaným pravidlům zubařské medicíny s tím, že veškeré žalovaným ošetřené zuby kromě zubu 47 (celkem tedy 7 zubů) budou muset být odstraněny. To však nepotvrdily závěry českých znalců, jež prováděl soud prvého stupně jako důkazy. Dle jejich závěrů postup žalované při ošetření zubů nebyl nesprávný, ošetření žalované kromě zubu číslo 36 stav zubů nezhoršilo, naopak tento stav je výrazně lepší a snížilo se riziko zhoršení stavu. Zuby byly žalobci ošetřeny už původně špatně. Nejsou tak problémem žalované, jejich vytržení a následné nahrazení implantáty je sice možnou, ale nikoliv však nutnou variantou ošetření zubů žalobce. Extrakce je vždy až poslední řešení, teoreticky lze zuby ošetřit pod operačním mikroskopem.

3. S odkazem na čl. 4 Nařízení Řím II. soud prvého stupně v dané věci aplikoval české hmotné právo a dovodil, že vztah mezi účastníky se řídí ustanoveními občanského zákoníku o péči o zdraví, konkrétně § 2636 a násl. Ve smyslu § 2645 o.z. poskytovatel odpovídá za to, že splní své povinnosti s péčí řádného odborníka, kdy tuto povinnost stanoví i zdravotnické předpisy v rozsudku vyjmenované. Soud prvého stupně přitom dospěl k závěru, že žalovaná odpovídá za újmu vzniklou ztrátou zubu číslo 36 ve smyslu § 2900, § 2910 a § 2951 o.z. Je tak povinna zaplatit žalobci náklady, které byl nucen vynaložit na odstranění zubu číslo 36, ošetření zánětu, odstranění kostí poškozených zánětem a nahrazení dvěma vrstvami kostní nástavby, implantát a korunku v celkové výši 4 097,03 EUR. Přiznal též náklady ve výši 90,97 EUR za nasazení uvolněné korunky zubu číslo 47, která nebyla dostatečně kvalitní, aby na zubu vydržela po dobu pěti let, která je považována za obvyklou pro takový zákrok. Tak tomu však není ohledně dalšího nasazení korunky zubu 47 v únoru 2024 za částku 49,45 EUR, kterou po žalované již nasazoval jiný lékař a chybí tak příčinná souvislost. Tuto příčinnou souvislost soud prvého stupně neshledal ani mezi nárokem na zaplacení částky 3 920 EUR, kterou žalobce původně uhradil žalované za její činnost, neboť pokud došlo k pochybení, je toto odškodněno přiznáním částky odpovídající nákladům na ztrátu zubu, přičemž žalovanou provedené zákroky vyjma zákroku právě na zubu 36 byly provedeny ve prospěch žalobce a znalci nebylo nic vyčteno. Stejně tak nelze přiznat nároky na zhotovení znaleckého posudku jmenovaného německého znalce ve výši 606,97 EUR a náklady zaplacené žalobcem německé advokátce ve výši 1 023,40 EUR za právní služby. Takovéto nároky nelze podřadit pod § 2960 věta před prostředníkem o.z. stejně jako nárok na náhradu jízdného k zákrokům ve výši 500 EUR. Žalobce dále uplatnil peněžitou náhradu za vytrpěné bolesti ve výši 500 000 Kč, který je důvodný jen částečně co do částky 5 518 Kč za ztrátu zubu a 4 138 Kč za ztrátu zubu v zadní části dle znaleckého posudku. Jinak bolestivost zanedbaného zánětu není v příčinné souvislosti s nečinností žalované, ale s nečinností žalobce, který zrušil navržený termín dne 19. 7. 2018 k ošetření u žalované. Nejednalo se výslovně o akutní stav. Byl-li by zub vytržen už při této návštěvě, bolesti by během kratší doby pominuly. Rovněž spojovat ošetření žalované s negativním dopadem na imunitní systém, na bolest kolen a zad je bezpředmětný. Zbývající uplatněné bolestné proto přiznáno nebylo. Za důvodný nepovažoval soud prvého stupně ani nárok žalobce na peněžitou náhradu za způsobené duševní útrapy a ztížení společenského uplatnění vyčíslenou žalobcem na 1 milion Kč (s odkazem na § 2958 o.z. ve spojení s § 2956 o.z.). Zde zejména soud uvedl, že nebylo prokázáno, že by byl žalobce vážně ohrožen na životě. Psychické zdravotní problémy zapříčiněné častými lékařskými zákroky, které odstraňovaly následky žalovaným pozdě léčeného zánětu zubu číslo 36, jsou odškodněny bolestným shora uvedeným. Obavy spojené s nutnou ztrátou a výměnou dalších zubů neplynou z nesprávného postupu žalované, ale z jednostranných závěrů německého znalce. Soud prvého stupně má za prokázané, že nahrazení zubů implantáty není nutné. Žalobce je nadále zaměstnán, jeho partnerský život probíhá, nebylo prokázáno, že by došlo ke změně v jeho životě oproti období před ošetřením. Dle soudu prvého stupně není nutné vynakládat náklady na zákroky týkající se zbylých zubů ve výši 39 994,90 EUR a i tato část proto byla zamítnuta jako

nedůvodná. Závěrem soud prvého stupně odůvodnil nákladové výroky týkající se účastníků, vedlejšího účastníka a státu a i rozhodnutí o přechodu soudního poplatku.

4. Proti tomuto rozsudku se v celém rozsahu odvolal žalobce. Namítl, že rozsudek soudu prvého stupně je v části nepřezkoumatelný, kdy není zřejmé, jaké úvahy vedly soud k zamítnutí jednotlivých nároků, kdy soud prvého stupně použil i nesprávná zákonná ustanovení, neučinil jednoznačný závěr, zda postup žalované je lege artis. Žalobce zdůraznil naprostou absenci jeho souhlasu s léčbou a absenci informovanosti ze strany žalované o stavu jeho zubů a zamýšleném léčebném postupu a jeho rizicích. Dále upozornil na neúplně a nesprávně vedenou zdravotní dokumentaci, kdy nelze zjistit základní skutečnosti o zdravotním stavu zubu žalobce před zákrokem, kdy žalovaná žalobce i nedostatečně před zákrokem vyšetřila. Konečně upozornil, že dle znalců nebyl postup žalované při ošetření zubů správný, což blíže odůvodnila shodně jako před soudem prvého stupně. Soud prvého stupně dále nehodnotil, že náklady, které měl žalobce s ošetřením, byly vynaloženy zbytečně, neboť znalci konstatovali, že postup zvolený žalovanou při neošetření kanálku je časovaná bomba. Vyhotovení znaleckého posudku Dr. Köppena ve výši 606,97 EUR je v souvislosti s uplatněním nároku, neboť bez něj je velice riskantní podávat žalobu a jedná se o příslušenství pohledávky ve smyslu § 513 o.z. Žalobce dále upozornil na to, že po něm nebylo možné spravedlivě požadovat, aby jej znovu ošetřila žalovaná, která prvotní zákrok pokazila. Žalobce je osobou žijící v zahraničí a může vyhledat pomoc tam a následně uplatnit náklady zde uhrazené. Žalobce nesouhlasil ani s rozhodnutím o bolestném a ztížení společenského uplatnění, kde soud pominul rozdíl mezi nimi. Dle žalobce je ztráta zubu trvalým následkem a přísluší za něj odškodnění za trvalé následky, včetně nákladů, které žalobce musí vynaložit na implantát. Soud prvého stupně se nikterak nezabýval tím, že zásahem a duševními útrapami je provedení zákroku bez informovaného souhlasu, též obavy žalobce a zásahy do jeho zdraví je zásahem do jeho osobnostních práv. Soud prvého stupně nikterak nehodnotil, z jakého důvodu nepřiznal nárok na cestovné a další nároky. S ohledem na běh času se projevily předpokládané následky. Žalobce brojil i proti nákladovým výrokům a navrhl, aby napadený rozsudek byl zrušen a věc vrácena soudu prvého stupně k dalšímu projednání.

5. Ještě před odvolacím jednáním vzal žalobce své odvolání zčásti zpět, a to v té části, které směřovalo do výroku I., a proto odvolací soud v této části odvolací řízení zastavil (§ 207 odst. 2 o.s.ř.).

6. Proti výroku I. rozsudku se včas odvolala žalovaná, která považuje skutkové závěry a právní hodnocení soudu prvého stupně, pokud jde o nároky odvozené od zákroku žalované na zubu číslo 36, za neúplné, a tudíž i právně nesprávné. Dle žalobkyně, vycházeje ze znaleckého posudku MUDr. Mounajjeda, případné vedení navrtání mimo osu není automaticky postupem non lege artis. Jedná se o komplikaci, která není vzácná, není žádný technický prostředek, jak vést toto vrtání zcela přesně. Nadto alternativou této varianty ošetření bylo zub číslo 36 rovnou vytrhnout, což čeští znalci preferovali. Žalovaná tak evidentně nezpůsobila zhoršení stavu. Pokud by k tomuto přistoupila, pak by rovnou nastal stejný následek. Navíc není ani najisto postaveno, že komplikace, jež u zubu číslo 36 nastaly, jsou důsledkem zákroku žalované, neboť tentýž znalec uvedl vícero možných příčin bolesti a otoku v oblasti tohoto zubu. I pokud by žalovaná za ztrátu zubu číslo 36 odpovídala, pak žalobce nemá nárok na náklady ošetření dle cen účtovaných v Německu, ale jen dle obvyklých cen účtovaných Českem republice. Konečně žalovaný neodpovídá za náklady spojené se znovupřipevněním spadlé korunky. Nejedná se o pochybení ošetřujícího stomatologa. Není přitom zřejmé, z čeho okresní soud dovozuje, že by korunka měla na zubu vydržet bez jakéhokoliv uvolnění po dobu pěti let, která by měla být považována za obvyklou pro takový zákrok.

7. Žalovaná navrhla, aby v dotčeném výroku I. byl rozsudek prvého stupně změněn tak, že i ve zbývajícím rozsahu bude žaloba zamítnuta.

Shodu s prvopisem potvrzuje Lenka Houdková.

8. K odvoláním účastníků se vyjádřil vedlejší účastník na straně žalované, který se ztotožnil s odvoláním žalované a naopak za nedůvodné pokládá odvolání žalobce. Dle vedlejšího účastníka se žalovaná nikterak nepodílela na přechorobí žalobce, respektive na prvotním nedostatečném ošetření výplní zubních kanálků hmotou, kterou nelze odstranit. Žalobce zvolil ošetření chrupu v České republice zjevně z ekonomických důvodů, neboť ošetření s ohledem, kde žije, je ošetření významně dražší. Pokud žalobce v odvolání namítá nedostatečnou informovanost z hlediska možnosti ošetření, je zjevné, že z ekonomických důvodů by volil provedený postup. Již skutečnost, že u zbývajících zubů ošetřených žalovanou shodným postupem se komplikace spojené se zubem 36 nevyskytly, svědčí o tom, že postup žalované byl lege artis. Odpovědnost poskytovatele zdravotních služeb je odpovědností smluvní podle § 2913 o.z. a nejedná se o odpovědnost za výsledek, nýbrž toliko za to, že zdravotní péče bude poskytnuta řádně (lege artis). Jinak to byl právě žalobce, který byl nečinný, pokud zrušil termín ošetření dohodnutý na 19. 7. 2018. Dále se vedlejší účastník ztotožnil s tím, že mu byly přiznány náhrady nákladů řízení a ztotožnil se i se závěrečným odvolacím návrhem žalované.

9. V doplňujícím podání žalobce znovu zopakoval, že žalovaná chybně vyhodnotila diagnostickou rozvahu při absenci doplňujícího RTG vyšetření, kdy mohlo dojít k rozdílnému léčebnému postupu, kdy nedošlo k řádnému poučení pacienta, aby se mohl rozhodnout, který léčebný postup zvolí. Pokud by se tak stalo, tak by nepřistoupil na komplikovanou léčbu, která mu následně způsobila tvrzené obtíže. Při znalosti všech skutečností by se pro provedený zákrok na zubu číslo 36 nerozhodnul. Žalobce setrval na účelnosti nákladů vynaložených na zubní ošetření v Německu, a to včetně ošetření spadlé korunky, kdy k žalované ztratil důvěru poté, co byl informován ošetřujícím lékařem o špatně zvoleném léčebném postupu žalovanou. Jedná se o vadu korunky, která byla nepřesně vyrobená, a proto došlo k jejímu uvolnění. V dalším podání žalobce uvedl, že s ohledem na nové informace je vyvráceno tvrzení žalované, že kanálky byly ošetřeny tvrdým prakticky neodstranitelným materiálem. K tomu doložil lékařskou zprávu Dr. Rainera Millera z Mnichova ze dne 6. 10. 2025, v níž je uvedeno, že kořenová výplň zubu číslo 45 byla z gutaperči a mohla být bez problémů odstraněna.

10. K tomu žalovaná namítla, že zub číslo 45 u žalované ošetřen nebyl. Jeho stav byl považován za vyhovující. Původní ošetření zubu číslo 45 kontrastní bílou výplní proběhlo později než předchozí ošetření zbylých zubů. Znalci nehodnotili ošetření žalované jako non lege artis. Žalobce má protetickou práci žalované v ústech již téměř let, kdy kromě zubu 36 nedošlo u těchto zubů vůbec k žádné komplikaci. Žalovaná znovu zopakovala svou argumentaci zejména o neúčelnosti nákladů vynaložených na péči v SRN, dále upozornila na to, že žalobce nepožadoval náhradu nemajetkové újmy za provedení lékařského zákroku bez doložitelného informovaného souhlasu.

11. Odvolací soud přezkoumal napadený rozsudek postupem dle § 212 odst. 1, 3 a 5 o.s.ř. a dospěl k závěru, že odvolání účastníků jsou důvodná v rozsahu níže popsaném.

12. Ve svém rozhodnutí, který odvolací soud považuje za přezkoumatelně odůvodněné, soud prvého stupně správně dovodil, že v základu žalobkyně odpovídá jen za újmu vzniklou pro chybný (non lege artis) postup při ošetření zubu číslo 36.

13. Soud prvého stupně správně postupoval dle českého občanského zákoníku, který se použije s ohledem na sídlo žalované jakožto poskytovatele služby (zdravotní péče) v České republice - čl. 4 bod 1. písm. b) a čl. 12 odst. 1 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008 (Řím I.).

14. Mezi účastníky byla uzavřena právě smlouva o péči o zdraví ve smyslu § 2636 a násl. o.z. Z § 2643 o.z. plyne povinnost poskytovatele postupovat s péčí řádného odborníka, a to i v souladu s pravidly svého oboru (což vyžadují i další právní úpravy zdravotnického práva, které správně citoval okresní

soud v napadeném rozsudku). Porušení této povinnosti, která je odpovědností za non legem artis postup (nikoliv odpovědností za výsledek), upravuje § 2913 odst. 1 o.z.

15. I odvolací soud má za to, že žalovaná při ošetření zubu číslo 36 nepostupovala lege artis, kdy soud prvého stupně správně vycházel ze závěrů českých znalců, které ve svém rozsudku citoval. Zejména je třeba odkázat na závěr znalce Bednáře, jak v jeho písemném znaleckém posudku, tak i v jeho výpovědi, kdy znalec uvedl, že se může stát, že nástroj při ošetření zubu uhne (což jako možnou komplikaci označil i druhý znalec Mounajjed), ovšem v takovém okamžiku by měl lékař s výkonem přestat. Zde vrtal prakticky mimo kořen nebo těsně pod ním, zjednodušeně tam byl prostě hodně. Znalec si položil i otázku, že pokud lékař vrtá do neprostupného kořenového kanálku, proč se zde vůbec pohybuje s vrtákem. Jako rizikové navrtání neprostupného kanálku z pohledu perforace kořene toto nakonec označil i znalec Mounajjed. Za této situace soud prvního stupně správně dovodil odpovědnost žalované za zákrok na tomto zubu. Původní výplň ošetřovaných zubů tvrdou neprostupnou hmotou má přitom i odvolací soud za prokázanou, a to zejména lékařskou zdravotní dokumentací žalované, výpovědí ošetřujícího lékaře a také i z mechanismu vzniku poškození zubu číslo 36, jak jej popsali znalci. Jiná hmota v žalovanou neošetřovaném zubu číslo 45 na tomto závěru nemůže ničeho změnit.

16. Za důvodnou přitom odvolací soud u zubu 36 nepovažuje ani další obranu žalované. Znalec Mounajjed připustil tři možné příčiny vzniku zánětu tohoto zubu, ale v dané věci bylo jednoznačně potvrzeno navrtání kořenové nástavby mimo osu kanálku, a tak lze minimálně s vysokou pravděpodobností (postačující pro závěr o existenci příčinné souvislosti – 25 Cdo 164/2018) dospět k závěru o vzniku škody na zdraví žalobce u zubu 36 právě v důsledku popsaného nesprávného postupu žalované. Ostatně znalec Bednář o tom pochybnost neměl.

17. Pokud se oba znalci přiklonili k tomu, že zub číslo 36 měl být pro jeho špatný stav spíše rovnou vytržen, zároveň připustili jako nikoliv nesprávnou variantu výměnu korunky se zachováním zubu, o což se žalovaná pokusila. Jelikož při této variantě žalovaná pochybila a logicky tím zmařila jakoukoliv možnost, že by zub mohl být zachován i nadále, musí odpovídat za újmu vzniklou právě v důsledku nesprávného navrtání kořene zubu s následným zánětem způsobeným prasklinou zubu.

18. Nelze přitom opominout ani další pochybení žalované, neboť znalec Bednář zaznamenal na RTG (jež bylo zhotovováno žalovanou při prohlídce 24. 7. 2017 – viz lékařská dokumentace žalované a RTG v znaleckém posudku znalce Mounajjeda) projasnění zubu 36, kdy již docházelo k rozpouštění kosti a následné prasklině, aniž by tento stav byl řešen (nebyly provedeny další kontroly, lékařská vyšetření).

19. Naopak odpovědnost za újmu ve smyslu § 2913 o.z. nelze ve shodě s okresním soudem shledat u ošetření ostatních zubů žalobce žalovanou. Soud prvého stupně správně vycházel ze závěrů českých znalců, že zuby žalobce byly ve špatném stavu již v důsledku předchozího ošetření na Ukrajině před dlouhými lety. Zákrok žalované byl na těchto zubech nezbytný. Metodu výměny korunek, kterou navrhla žalovaná, považovali znalci za možnou a provedenou nikoliv nesprávně (kromě pochybení u zubu číslo 36). Nejednalo se tak o zákrok non lege artis. Výměna korunek byla ku prospěchu zubů žalobce. Jejich stav byl zlepšen. Za špatný stav zubů způsobený již zákroky na Ukrajině nemůže nést odpovědnost žalovaná. Nadto ani jiná metoda ošetření zubů by nezaručovala jistě lepší ošetření kanálků (viz znalec Mounajjed).

20. Soud prvého stupně dále správně neshledal žádnou újmu na ošetřovaných zubech žalobce (kromě zubu 36). Žalobce dosud neztratil žádný další žalovanou ošetřovaný zub, nemá tak ani žádný další implantát, jehož náhrady se domáhá. Dle znalce Bednáře přitom nelze zcela vyloučit, že žalobce se zuby dožije. Oba znalci nevyloučili ani možnost pokusit se o další ošetření bez extrakce (která je až poslední variantou), přičemž také provedení implantátu nese svá rizika.

21. Pro neexistenci újmy, a to ani nákladů na léčbu, které žalobci nehrozí (§ 2960 o.z.), nelze uvažovat o jakékoliv náhradě ani pro žalobcem tvrzená pochybení při předzákrokovém vyšetření a ani při volbě léčby (kdy navíc nakonec zvolená varianta žalovanou byla znalci označena za přípustnou). Za této situace jsou nerozhodné i neúplnosti ve zdravotní dokumentaci vedené žalovanou a konečně (pro uvedenou absenci újmy) i nedostatky v informování pacienta o stavu ošetřovaných zubů, o variantách léčby a rizicích léčby.

22. Tato poučovací povinnost žalované plyne z ustanovení § 2638 odst. 1 o.z., které je specializovanou úpravou informovaného souhlasu v rámci péče o zdraví, kdy obecnou úpravou informovaného souhlasu obsahuje § 93 odst. 1 o.z. Porušení této smluvní povinnosti může za podmínek § 2913 odst. 1 o.z. vést k povinnostem odčinit vzniklou újmu postupem dle § 2956 o.z. Judikatura dovodila, že odpovědnost zdravotnického zařízení nastává jen tehdy, prokáže-li pacient, že při znalosti rozhodných skutečností (o nichž měl být poučen) bylo reálně pravděpodobné, že by se rozhodl jinak, tj. že zákrok nepodstoupí (25 Cdo 1381/2013). Ovšem žalobce takto žalobu nekoncipoval, s tvrzením o tom, že by zákrok (a to ještě jen na zubu číslo 36) nepodstoupil, pokud by byl žalobcem řádně informován, přišel v rozporu s ustanovením § 205a o.s.ř. až v odvolacím řízení.

23. I kdyby však toto tvrzení uplatnil ohledně všech zubů řádně a včas, ani tak by jeho žalobní nárok na této právní konstrukci založený nemohl uspět, neboť mu žádná újma (majetková či nemajetková) ohledně žalovanou ošetřených zubů (kromě zubu číslo 36, který je odškodňován již z důvodu vzniklé újmy pro postup non lege artis) nevznikla. Ani duševní útrapy jím popisované plynoucí ze strachu ze ztráty těchto dalších zubů nejsou v příčinné souvislosti s jednáním žalované, vycházejí jen z (v této části) nesprávného znaleckého posudku doktora Köppena.

24. Konečně má odvolací soud i pochybnost o tom, zda by skutečně žalobce v případě řádného poučení zvolil jiný postup než uskutečněný zákrok žalované. Sám požadoval úpravu korunek, nechtěl zuby vytrhnout, ani jiné zákroky by nebyly dle znalců zárukou jistoty pro odstranění nedostatků předchozího ošetření a zejména žalobce byl i finančně limitován, jak vyplynulo z jeho výpovědi. Konečný závěr v této otázce, jež by jinak vyžadoval ještě jeho doplňující výslech, odvolací soud pro neopodstatněnost nároků z újmy těchto zubů z dalších shora popsaných důvodů činit nemusel.

25. Za této situace odvolací soud podle § 219 o.s.ř. potvrdil rozsudek soudu prvého stupně především v zamítnutí předpokládaných nákladů na léčbu těchto dalších zubů (nakonec včetně zubu 47) v celkové částce 41 210,90 EUR s úroky z prodlení (sestávající z původně žalovaných 37 731,08 EUR navýšených změnou žaloby ze dne 26.3.2024 o inflaci a právě o náklady na výměnu zubu 47).

26. U zubu číslo 36 se soud prvního stupně správně jednotlivými nároky z újem žalobci vzniklých zabýval. V prvé řadě správně přiznal (v souladu s § 2960 o.z.) v plné výši žalovanému náklady na léčbu tohoto zubu ve Spolkové republice Německo. Znalec Mounajjed hodnotil tuto zahraniční léčbu za řádnou. Pokud žalovaný sporoval výši těchto nákladů jednak tím, že žalobci nabízel své ošetření za podstatně nižší částky (nebo tomu odpovídající odškodnění v penězích) či tím, že zvolil-li si žalobce původně léčbu v ČR, nemůže si nyní účtovat vyšší, německé ceny, s tím odvolací soud ve shodě se soudem prvého stupně nesouhlasí. Při léčbě platí všude uznávaný princip důvěry pacienta v lékaře, kdy je též všeobecně uznáváno právo pacienta na výběr lékaře (v českém právu je toto zakotveno v § 28 odst. 3 písm. b) zák. č. 372/2011 Sb.). Pokud žalobce v tomto případě důvodně (v důsledku nesprávného postupu žalované při léčbě zubu 36) ztratil důvěru k žalované a využil svého práva na volbu lékaře, nadto v místě svého bydliště, náleží mu právo na náhradu léčebných nákladů právě zde vynaložených (obdobně v rámci českých poměrů viz rozhodnutí 21 Cdo 434/2003). Tato úvaha se nejeví ani nespravedlivá vůči žalované, neboť ta poskytla ošetření, za něž si nechala zaplatit právě žalovaným žijícím ve Spolkové republice Německo a mohla tak již předem počítat s tím, že případná pochybení si žalobce nechá vyléčit právě zde.

Shodu s prvopisem potvrzuje Lenka Houdková.

27. I v této části tak odvolací soud rozsudek soudu prvého stupně potvrdil, zde ve vyhovující části. Do jistiny 4 097,03 EUR zcela, do úroků částečně, neboť v předžalobní výzvě, od níž (respektive od jejíhož doručení) soud prvého stupně dovozuje běh úroku z prodlení, byl žalobce ve smyslu § 1958 odst. 2 o.z. vyzván jen k úhradě léčebných nákladů za zub číslo 36 co do částky 2 483,61 EUR. V plné výši se tak stalo až v žalobě, která byla žalované doručena dle doručenky dne 5. 12. 2019. Odvolací soud zde dovozuje, že za přiměřenou lhůtu k plnění bez zbytečného odkladu, kterou upravuje § 1958 odst. 2 o.z., lze s ohledem na výši zbývajícího plnění 1 613,42 EUR, považovat tři dny, a proto prodlení žalované (§ 1968 o.z.) ohledně této částky nastalo až 9. 12. 2019. V důsledku toho odvolací soud upravil rozhodnutí soudu prvého stupně v úrocích z prodlení (nárokovaných ve smyslu § 1970 o.z.) plynoucích z předmětné částky 4 097,03 EUR, a to způsobem, jak vyplývá z rozhodnutí odvolacího soudu (částečným potvrzením a částečnou změnou se zamítnutím části těchto úroků - § 220 odst. 1 o.s.ř.).

28. Žalobci dále náleží i bolestné, ztížení společenského uplatnění a náhrada psychické újmy jako újem vzniklých v souvislosti s poškozením zubu číslo 36 žalovanou (§ 2958 odst. 1 o.z.).

29. Soud prvého stupně přiznal žalobci jen bolestné za vytrpěnou újmu za ztrátu zubu číslo 36. Dle odvolacího soudu jednak žalobci náleží toto bolestné jen jedenkrát, a to v částce 5 518 Kč (s úroky z prodlení), která byla správně přiznána dle Metodiky Nejvyššího soudu na základě lékařského znaleckého posudku (zde byl rozsudek soudu prvního stupně potvrzen); ovšem nikoliv již tentýž nárok dle pracovněprávních předpisů, kde byl rozsudek soudu prvého stupně co do částky 4 138 Kč s úroky z prodlení dle § 219a odst. 1 písm. a), odst. 2 o.s.ř. zrušen, a to spolu se zbývající částí žalobcem požadovaného bolestného (které bylo celkem uplatněno v částce 500 000 Kč s příslušenstvím). Věc v tomto rozsahu odvolací soud vrátil okresnímu soudu k dalšímu řízení (§ 221 odst. 1 písm a) o.s.ř.).

30. Žalobce totiž vymezil i další části bolestného, nikoliv jen bolesti spojené se samotnou ztrátou zubu, a to dlouhotrvající bolesti, jež počaly zhruba pět měsíců po ošetření žalovanou a přetrvaly i po nedostatečném ošetření žalovanou v červenci roku 2017, jak bylo popsáno shora, a dále popsal i bolesti spojené s dalšími zákroky v SRN ohledně zubu 36 (odstranění kostí poškozených zánětem, nahrazení dvěma vrstvami kostní nástavby, aplikace implantátu a korunky a její úpravy). I za tyto bolesti žalobci náleží bolestné, samozřejmě ve vztahu k zubu číslo 36.

31. Odvolací soud se přitom neztotožňuje se závěrem soudu prvého stupně o nepřiznání nároku bolestného pro nečinnost žalobce. Zde bylo možné uvažovat jen o nepřiznání náhrady za bolesti zánětu trvající od 19. 7. 2018 do vytržení zubu dne 27. 9. 2018 (toto datum vyplývá z lékařské zprávy č. l. 276). Ovšem s ohledem na závěry odvolacího soudu o možném výběru lékaře a dále pro absenci zjištění ze strany soudu prvého stupně, proč byl zub vytržen až 27. 9. 2018 a nikoliv již při vyšetření německým znalcem, nelze bez dalšího dovodit nedůvodnost této části bolestného za ono i tak krátké období.

32. Soud však u bolestného, stejně jako u ztížení společenského uplatnění musí za základ svého rozhodnutí vzít znalecký posudek, jež byl ostatně žalobcem navržen a pokud ke svým tvrzením žalobce doložil bolestné jen za dílčí část spočívající ve ztrátě zubu, bylo na soudu prvého stupně, aby sám ustanovil znalce ke zjištění celé výše tohoto nároku představovaného bolestným. Takto bude soud prvého stupně v dalším řízení pokračovat. Přitom poznamenat je třeba ještě to, že za bolesti kloubů žalovaná dle správného závěru soudu prvého stupně založeného na závěru znalce Mounajjeda neodpovídá.

33. K pochybení došlo i při rozhodování o ztížení společenského uplatnění a o další nemajetkové újmě představované duševními útrapami. Žalobce se souhrnně domáhal za tyto nároky částky 1 milion Kč s úroky z prodlení. Ovšem jedná se skutečně o dva nároky, takže již žaloba byla podána chybně a již z tohoto důvodu je namístě rozsudek soudu prvého stupně v této části také zrušit a

vrátit jej okresnímu soudu k dalšímu řízení [§ 219a odst. 1 písm. a) a § 221 odst. 1 písm. a) o.s.ř.]. V něm soud prvého stupně vyzve žalobce, aby rozdělil částky, jež za jednotlivé tyto dva nároky požaduje nahradit a bude se znovu zabývat jejich důvodností ve vztahu k zubu číslo 36. Jak již shora uvedeno, u ztížení společenského uplatnění soud bere za základ znalecké zkoumání – ohodnocení procentní části případné ztráty lepší budoucnosti poškozeného (viz Metodika Nejvyššího soudu ČR), kdy zároveň vychází z konkrétních poměrů poškozeného před a po újmě na zdraví, ale základem je zde znalecké zkoumání, jež bylo žalobcem, navrženo a jež tedy soud prvého stupně k tomuto zubu provede.

34. Duševní útrapy jsou dalším možným nárokem, ovšem musí se jednat o výjimečné okolnosti nespojené již s újmou odškodňovanou v rámci bolestného či ztížení společenského uplatnění. V tomto případě odvolací soud za takto odškodnitelné útrapy považuje jen obtíže, jež žalobce popsal v souvislosti se zápachem z jeho úst způsobených rozpouštěním kosti v důsledku perforace zubu čísla 36 (viz znalec Bednář), a to zejména obtíže v partnerském vztahu a v pracovněprávních vztazích. Zde soud prvého stupně přizná částku přiměřenou těmto útrapám.

35. Ke škodě jako příslušenství náleží vedle úroků z prodlení i náklady spojené s jejím uplatněním (§ 513 o.z.). To v obecné rovině platí jak ohledně nákladů na právní pomoc, tak i ohledně nákladů na znalečném zaplaceném před zahájením sporu. Zde ovšem za účelně vynaložené náklady v souvislosti s nároky plynoucími z újmy za zub číslo 36 odvolací soud považuje jen poměrnou část nákladů za znalecký posudek Dr. Köppena, a to právě v části týkající se tohoto zubu v (tj. v 1/7-znalec k vytržení označil sedm zubů, vytržen byl jen jeden). Z částky 606,97 EUR je tak důvodných jen 86,71 EUR, jež byly odvolacím soudem s úroky z prodlení také přiznány, čím by byl rovněž změněn rozsudek soudu prvého stupně (§ 220 odst. 1 o.s.ř.). Bez vyhotovení odborného zdravotnického posudku by přitom bylo uplatnění nároků plynoucích ze ztráty zubu 36 u soudu pro žalobce riskantní. Tento důkaz nebyl sice u českého soudu použitelný jako znalecký posudek, ale jako odborné vyjádření ve smyslu § 125 o.s.ř. ano (obdobně je jako důkaz přípustné odborné vyjádření orgánu veřejné moci - § 127 odst. 1 o.s.ř.). Výši těchto nákladů odvolací soud nepovažuje za nepřiměřenou, a to s přihlédnutím k výši nároku, jež byl nakonec již do této chvíle přiznán.

36. Ve zbytku byl ale nárok na uhrazené znalečné správně zamítnut, což platí i o nákladech na právní zastoupení žalobce v SRN zaplacených tamní advokátce v částce 1 023,40 EUR. V těchto zamítavých položkách byl tak rozsudek soudu prvého stupně potvrzen. Náklady německé advokátce odvolací soud za účelně vynaložené nepovažuje. V dané věci bylo řízení vedeno v České republice, kde tato advokátka žalobce nezastupovala, přitom úkon převzetí a příprava zastoupení je současně jako náklad řízení účtovatelným úkonem advokáta zastupujícího v řízení [§ 137 odst. 1 a 2 o.s.ř. a § 11 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu] a neměl by tak být přiznáván opakovaně. Rovněž tak bylo aplikováno v dané věci české hmotné právo, u něhož za efektivní je vyhledání právě advokáta, jemuž přísluší v daném řízení u českého soudu účastníka zastupovat. Každopádně by tyto náklady i tak případně mohly náležet jen v poměrné části týkající se nároků se zubem číslo 36.

37. Dále odvolací soud za skutečnou škodu ve smyslu § 2951 odst. 2 o.z. u žalobce považuje nárok na jeho cestovné ke kontrole zubů v červenci roku 2017 u žalované, jež nemuselo být vynaloženo, pokud by předchozí zákrok na zubu číslo 36 proběhl lege artis (žalobce se dostavil k žalované na základě bolestí v oblasti tohoto zubu). Naopak za skutečnou škodu nelze považovat cestovné k zákrokům v roce 2016, neboť toto cestovné se pojí se smlouvou o péči o zdraví, jež nebyla zrušena (viz níže). Soud prvého stupně rozhodoval o cestovném ve výši 500 EUR s úroky z prodlení, které v plné výši zamítl. Odvolací soud podle § 219 odst. 1 písm. a) o.s.ř. musel zrušit celé toto rozhodnutí o cestovném, neboť na soudu prvého stupně bude, aby řádně po skutkové stránce (co do výše) právě uvedené cestovné z roku 2017 posoudil, přičemž žalobce ujasní, zda požaduje původní částku 500 EUR či následně zvýšenou, o niž nebylo jako o změně žaloby z důvodů uvedených okresním soudem rozhodováno. Důvodným je však jen nárok na uvedenou jedinou cestu.

Shodu s prvopisem potvrzuje Lenka Houdková.

38. Co se týká nároku na vrácení plnění z předmětné smlouvy o péči o zdraví v částce 3 920 EUR a na uplatněné náhrady za opravy korunky zubu číslo 47 v částkách 90,97 EUR a 49,45 EUR, jedná se dle odvolacího soudu o nároky nikoliv z titulu náhrady újmy (škody), ale o nároky z vadného plnění ve smyslu § 1916 a násl. o.z. (viz 25 Cdo 1050/2012).

39. Odvolací soud v rámci předvídatelnosti upozornil účastníky na toto jiné právní posouzení oproti názoru okresního soudu. Na to reagoval žalobce tak, že i tak byly tyto nároky z vad uplatněny řádně a včas, s čímž žalovaná, ani vedlejší účastník na její straně nesouhlasili.

40. Dle odvolacího soudu však tyto nároky vůbec nemohly být přiznány, neboť je žalobce neuplatnil způsobem, jež zákon předpovídá. Konkrétní nároky z vad plynou z ustanovení § 1923 o.z. Žalobce se v prvé řadě domáhal vrácení úplaty, kterou ve výši 3 920 EUR zaplatil jako úplatu z uvedené smlouvy o péči o zdraví. Žalobce však od této smlouvy neodstoupil, jak pro neodstranitelné vady umožňuje toto ustanovení. Z předžalobních výzev totiž plyne, že žalobce žádá jen o vrácení poskytnutého peněžitého plnění ze smlouvy, což není odstoupení (2 Odon 102/97, 33 Odo 779/2001). Bez toho se nemůže požadovaného vrácení plnění (bezdůvodného obohacení z titulu, který by odstoupením odpadl - § 2991 odst. 1 a 2 o.z.) domáhat. Výzva k vrácení plnění ze smlouvy nemůže být považována ani za uplatnění slevy ve smyslu § 1923 o.z. (§ 23 Cdo 1299/2008). Tento nárok včetně úroku z prodlení je tak nedůvodný a v této zamítavé části byl rozsudek soudu prvého stupně potvrzen. Ostatně mohl by se stejně týkat jen části plnění, kde byl vadný postup zjištěn, tj. jen u úplaty za zub číslo 36.

41. Obdobně nedůvodné jsou nároky z vad představované náklady na opravy uvolněné korunky zubu číslo 47. Zde se dle znalců jednalo o odstranitelnou vadu spočívající jen v uvolnění korunky, která se napravuje jejím připevněním. Takovou vadu je tedy ve smyslu posledně citovaného ustanovení uplatnit u poskytovatele buď ve formě opravy či přiměřené slevy z ceny (úplaty). Žalobce v obou případech zvolil opravu korunky u jiného poskytovatele zdravotní péče, než byla žalovaná a po žalované jakožto původnímu poskytovateli požadoval úhradu těchto oprav. V obecné rovině judikatura dovodila (např. 29 Odo 556/2003, 23 Cdo 4379/2008), že takový postup právo nepřipouští. Ovšem s ohledem na specifičnost poskytované zdravotní péče, kterou odvolací soud popsal shora (princip důvěry a právo výběru lékaře), má odvolací soud za to, že tato judikatura není v dané věci uplatnitelná. Pokud ale žalobce zvolil k připevnění uvolněné korunky jiného poskytovatele, mohl uplatnit pouze přiměřenou slevu z původní úplaty, tím ale náhrada opravy není (viz již citované 23 Cdo 1299/2008). Nadto u druhé opravy korunky ani nebyla vada uplatněna v žalobcem tvrzené pětileté záruce (§ 1919 o.z.), přičemž poskytnutí takovéto pětileté záruky ze strany poskytovatele dle odvolacího soudu ani v řízení dokazováním zjištěno nebylo, což ale odvolací soud uvádí již nad rámec svého rozhodnutí, neboť jinak by se v této otázce měla uplatnit poučovací povinnost soudu, protože pětiletou záruku žalobce tvrdil – § 118a odst. 3 o.s.ř. U uvedené druhé opravy je též významným faktem to, že se jednalo již o opravu k opravě, kdy prvou opravu již neprováděla žalovaná a chybí tak zde i její pasivní věcná legitimace.

42. Proto ohledně zamítnutí náhrady za druhou opravu korunky číslo 47 odvolací soud rozsudek soudu prvého stupně potvrdil a ohledně přiznání náhrady za první opravu této korunky rozsudek soudu prvního stupně změnil tak, že žalobu i v této části zamítl.

43. S odkazem na § 224 odst. 3 o.s.ř. odvolací soud zrušil i nákladové výroky, spolu s výrokem o přechodu soudního poplatku za žaloby; soud prvého stupně o nich rozhodne znovu v novém rozhodnutí o věci. Odvolací soud přitom nesouhlasí s námitkami žalobce o tom, že by žalovaná a vedlejší účastník neměli mít přiznány advokátní náklady, a to z důvodů, jimiž se bránili žalovaná i vedlejší účastník. Každopádně při rozhodování o náhradě nákladu řízení účastníků vezme soud ve smyslu § 150 o.s.ř. do určité míry v úvahu skutečnost, že se ze strany žalobce nejednalo o svévolnou šikanózní žalobu, ale o žalobu, kterou měl založenu na znaleckém posudku jmenovaného německého znalce, jehož závěry byly zpochybněny až v řízení před soudem prvého stupně. Také v

části rozhodování bude soud prvého stupně postupovat dle § 142 odst. 3 o.s.ř., a to u nároku na bolestné, ztížení společenského uplatnění a duševní útrapy u zubu číslo 36.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze u Okresního soudu v Českém Krumlově podat dovolání k Nejvyššímu soudu ČR v Brně (kromě zrušujících výroků a rozhodnutí o dílčích nárocích, jež jednotlivě nepřevyšují 50 000 Kč), a to do dvou měsíců od doručení tohoto rozsudku, avšak jen za podmínek § 237 o.s.ř.

Nebude-li podle tohoto rozsudku plněno řádně a včas, může být k návrhu soudem (soudním exekutorem) vykonán.

České Budějovice 22. října 2025

Mgr. Jiří Straka v. r.
předseda senátu